

[Gert Petersen.]

Der må skabes klarhed over, hvordan de øvrige NATO-stater ser på de relevante problemer, og hvad regeringen og partierne vil, så betids, at folketinget kan tage stilling, så snart der er traktatmæssig mulighed herfor, d. v. s. til efteråret 1969.

Vi har mærket os, at ansvarlige politikere hævder, at NATO kan og sikkert vil blive forvandlet til et afspændingsinstrument. Så vidt vi har kunnet se, bygger denne tale på ønsketænkning. Vi har dog ikke noget imod, at man undersøger spørgsmålet, ja, egentlig må vi forlange, at det gøres, vel at mærke under overholdelse af en bestemt tidsfrist, så resultatet snarest kan indgå i debatten. Denne tidsfrist kan passende falde sammen med udløbet af 20 års perioden.

Hvis det ikke sker, må man forudse, at ethvert forsøg på at få en principiel afgørelse om Danmarks forhold til NATO i lang tid fremover vil blive mødt med mere eller mindre tåget tale om, at nu skal man først have set, hvordan det går med bestræbelserne på at omforme NATO til et instrument i afspændingens tjeneste.

Denne tale er så meget mere tåget, som det hidtil har været umuligt at få oplyst, hvordan fortalerne for synspunktet tænker sig det realiseret. Hvis SF's forslag vedtages, bliver regeringen naturligvis nødt til at fortælle, hvad den forestiller sig ved NATO som afspændingsinstrument. Herom finder man intet konkret i SF's forslag. Det er jo ikke SF, som har sådanne forestillinger. Men de, der har det, må forpligtes til at klargøre, hvor de egentlig vil hen. Ikke mindst da det radikale regeringsparti, så vidt jeg har forstået, ligefrem har gjort sin holdning til NATO afhængig af, om organisationen kunne gøres til et værktøj for afspænding.

Lad os altså få klarhed! Lad os få regeringens ønsker med hensyn til NATO på bordet!

Derudover finder vi, at en undersøgelse af mulighederne for at ændre NATOs karakter ville være mere end illusorisk, hvis det ikke samtidig blev slået fast, at undersøgelsen — og drøftelsen af dens resultat — kan munde ud i en opsigelse af medlemskabet. Jeg ved ikke, hvor beskedne krav regeringen ville formulere til NATO, men selv de ville jo miste enhver troværdighed,

hvis det ikke samtidig blev understreget, at en opsigelse er en reel mulighed. Derfor foreslår vi, at der tages alle nødvendige forberedelser, så opsigelse eventuelt kan ske til næste efterår.

Endelig: udenrigspolitik er ikke mere som i enevældens tid et privilegium for diplomater og enkelte politikere, der forvalter en statsræson. I vor tid bygger udenrigspolitik på sand, hvis den ikke tager hensyn til befolkningens opfattelse. Derfor bør offentlighedens stillingtagen være en kendt størrelse, der med vægt kan indgå i summen af overvejelser, inden den endelige beslutning tages.

SF drager heraf den logiske konsekvens, at når sagen er belyst — og det må være tilfældet senest næste efterår — må der holdes en vejledende folkeafstemning, hvorved vælgerne kan tage stilling til de alternative løsninger, som regeringen og partierne måtte udarbejde på baggrund af alle hidtidige erfaringer såvel som de undersøgelser, det sidste års tvungne medlemskab passende kan bruges til.

Ministeren for offentlige arbejder (Guldberg): Hermed har jeg den ære for folketinget at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et folketingsudvalg til behandling af en række trafikpolitiske problemer.

Med hensyn til begrundelsen for forslaget skal jeg henvide til de bemærkninger, der ledsager det.

Jeg anbefaler forslaget til tingets velvilige behandling.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

Lovforslaget har til formål at gennemføre 2 ændringer vedrørende den særlige indkomstskat. For det første foreslås det, at udbetaling af ekspropriations- og skadeserstatninger vedrørende fast ejendom ikke skal kunne føre til beskatning i henhold til lovens § 2, nr. 13. For det andet foreslås det, at underskud, der fremkommer ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst, skal kunne modregnes i særlig indkomst.

Den foreslåede regel om ekspropriations-

[Finansministeren.]

og skadeserstatninger afløser reglerne i lovens §§ 7 B og 7 C. Efter disse regler kan den skattepligtige opnå en vis skattefritagelse på betingelse af, at erstatningssummen anvendes til genopførelse eller genanskaffelse af fast ejendom (såkaldt genanbringelse). Der er dog ikke tale om nogen endelig skattefritagelse, idet den særlige indkomstskat skal svares, når erstatnings-ejendommen sælges.

Genanbringelsesreglerne er særdeles komplicerede og vanskelige at arbejde med i praksis, og de virker ofte som en tilskyndelse til at foretage bygningsinvesteringer, der økonomisk er mindre hensigtsmæssige. Det foreslås derfor, at ekspropriations- og skadeserstatninger vedrørende fast ejendom fritages for beskatning efter § 2, nr. 13, i lov om særlig indkomstskat.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke berører de tilfælde, hvor beskatningen sker efter reglerne for opgørelse af skattepligtig almindelig indkomst, f. eks. fordi ejendommen er erhvervet i spekulationsøjemed. Lovforslaget berører heller ikke beskatningen efter lov om særlig indkomstskat § 2, nr. 2, jfr. afskrivningslovens §§ 29 og 29 A.

Som nævnt går lovforslaget endvidere ud på at give skattepligtige, der ønsker det, adgang til at udligne en negativ almindelig indkomst i en positiv særlig indkomst for samme indkomstår. Hidtil har der kun været hjemmel til at fradrage negativ særlig indkomst i almindelig indkomst.

Forslaget må ses i sammenhæng med, at reglen i § 12 i lov om særlig indkomstskat m. v., hvorefter en skatteyder kunne vælge at fordele en særlig indkomst til beskatning som almindelig indkomst over 3 år, blev ophævet i foråret. Dette valg kunne nemlig især have betydning, når den almindelige indkomst var negativ.

Er underskuddet i den almindelige indkomst større end den positive særlige indkomst, skal det overskydende beløb fortsat kunne overføres til fradrag i almindelig indkomst for det eller de følgende år i medfør af ligningslovens § 15.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslagets bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Derefter skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v.*

Lovforslaget går ud på at udvide fritagelsesreglen i selskabsskatteovens § 3, stk. 1, nr. 9, således at den også kommer til at omfatte selvejende finansieringsinstitutter, der opfylder betingelserne for at få statsgaranti i henhold til loven om garantier til finansieringsinstitutter inden for detailhandelen.

I den gældende regel er der hjemmel til, at finansministeren kan fritage visse finansieringsinstitutter drevet i aktieselskabsform fra skattepligten. Det drejer sig om de aktieselskaber, der omfattes af lov nr. 332 af 5. december 1958 om visse finansieringsinstitutter. De selvejende finansieringsinstitutter inden for detailhandelen, der nu foreslås medtaget, varetager lignende opgaver som de nævnte aktieselskaber, og jeg har derfor fundet det rimeligt at søge tilvejebragt hjemmel for en skattemæssig ligestilling.

Loven om garantier til finansieringsinstitutter inden for detailhandelen indeholder nærmere regler om godkendelse af institutternes vedtægter og om et regnskabsmæssigt tilsyn.

Ved administrationen af skattefritagelsesreglen vil det i fornødent omfang blive påset, at institutterne ikke udlodder et udbytte, der overstiger, hvad der svarer til en normal forrentning af den indskudte kapital, og at vedtægterne indeholder bestemmelser om, at et eventuelt overskydende likvidationsprovenu i tilfælde af et finansieringsinstituts opløsning tilfalder visse almennyttige formål.

I øvrigt henviser jeg til lovforslaget med bemærkninger og anbefaler en hurtig og velvillig behandling.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden)*, *forslag til lov om ændring af lov om selvangivelsen af indkomst og formue, om foranstaltninger til kontrol med selvangivelsen og om straffen for skattesvig m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikraft-*